

A RESEARCH ON THE NEW MIDDLE AND UPPER PLEISTOSEN MAN CULTURES IN ŞENKÖY ANTAKYA

Professor Dr. Enver BOSTANCI

University of Ankara Language-History and Geography
Faculty, The chairman of Palaeoanthropology

Summary And Conclusion

Discovery of Levalloiso-Mousterian and the Aurignacian cultures in the Mağracık caves is an important fact and now another Palaeolithic site found round the Şenköy in Antakya. The Tools which are found belong to Acheulean and Lower and Middle Aurignacian but there is no indication yet about upper Aurignacian or Gravettian and Mesolithic periods. It is also found old Neolithic traces on the Şenköy terraces and one tool shows pressure flaking technique. This tool is very much like Hachette found in Fénére Neolithic explained by Joubert and Vaufray. (Table VIII, 1, 1 a) The tool which I have found shows pressure flaking method applied. This is also probably an old Neolithic, without pottery. All tools collected from the terraces and should be done some research work to discover a place with a stratigraphy in the district. I have hope that this will be done in the future. I have also done researches in Kışlak village near Şenköy and interesting Palaeolithic tools collected. There are Aurignacian type round scrapers among those tools and Polyhedral burins. In the area we have visited the village of Sungurlu and the villagers showed us the Asar cave and front of this cave I have found a racloir in a short time but no other important tools discovered yet. As I have seen that the area is a reach with Palaeolithic cultures but need a detail research work in the future.

ANTAKYA, ŞENKÖYDE YENİ ORTA ve ÜST PLEİSTOSEN İNSANINA AİT KÜLTÜRLER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Enver BOSTANCI

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Paleoantropoloji Kürsü Profesörü

Özet ve Sonuç

Mağaracık çevresindeki mağaralarda bulunan Levllaoiso-Moustériyen ve Orinyasiyen kültürlerinden başka Şenköy Önemli bir paleolitik alan olarak meydana çıkmaktadır. Şenköy'de Acheuleen ve çok eski bir Üst Paleolitik endüstri bulunmuştur. Yeni buluntulara göre Alt ve Orta Aurignacian mevcuttur. Üst Aurignacian veya Üst Gravetiyen, Mezolitik seviyelere dair bir işaret bulunmamıştır.

Şenköy sekilerinde eski neolitik izlerine de keza tesadüf edilmiştir. Bulunan alet tazyik metodu işçiliği ile yapılmış olup Joubert ve Vaufrey'in bulduğu Ténéré Neolitik örneklerinden Hachette'lere benzemektedir. Table VIII, 1, 1 a. Tatbik edilmiş olan metot aynıdır. Bu çanak çömleksiz bir Neolitik devredir.

Hali hazırda buluntular terraslardan toplandığı için stratigrafi veren bir yer bulmağa çalışmalıdır. İlerde böyle bir yerin bulunmasında muhtemeldir.

Şenköye yakın olan Kışlak köyünde de araştırmalar yapıldı ve Paleolitik aletler toplanmıştır. Aurignacien kültürüne benzeyen Üst Paleolitik örnekler bulduk. Meselâ Yuvarlak kazıyıcı ve bürünler tipiktirler. (Tablo VII, 1, 2, 3, 4).

Sungurlu köyüne de gittik ve çevrede bulunan Asar mağarasını gördük, önündeki sekide bir yonga Yan kazıyıcı bulduk başka bir alet ele geçmemiştir. Bu bölgede Paleolitik devirlere ait sahalar oldukça geniştir. Bölgenin sadece bir kısmını araştırılmıştır.

Kompozisyon

Şenköy küçük bir vadinin yamacına kurulmuştur. Şenköy'ün vadi tabanında çıkan su muhtemelen nahiyenin burada kurulmasına ve gelişmesine vesile olmuştur. Şenköy Nahiye olduktan sonra süratle gelişmiş ve etrafında da birçok güzel Bağlar meydana gelmiştir. Burası Antakya'ya 16 km. mesafede Antakya-Yaylâdağı asfaltına bir kilometre aşağıda vadi içindedir.

1967 yılı yaz mevsiminde yapılan araştırma esnasında Lövalva-ziyen diye kabul ettiğim bir yonga uç ile Acheuleen bir küçük balta bulunmuştur¹. Bu balta daha ziyade bir çopura benziyordu. O sene ele geçen yonga uç ile Orta Paleolitiğin burada bulunduğu tesbit edilmiş bulunuyordu². El baltası ile de Acheuleen devrin bulunduğu kanaat ettim³.

1969 yılı ağustos ayında Şenköy'de araştırmalar yaptım ve çok enteresan görünen bölgede Alt ve Üst Paleolitiğin kat'ı olarak mevcut olduğu tesbit edildi⁴. Demekki bu çevrede su bulunduğu için Paleolitik insan buralara gelmiş avlanmış ve aletlerini de çevrede terketmiştir. Bulunan mağaralarda henüz bir kazı yapılmadı çünkü bu yerler bir takım kaya oyuklarından ibarettir⁵.

Şenköy okulunda öğrenci bulunan iki genç bana yanında su bulunan bir mağaradan bahsettisinde vaktim olmadığından oraya gidemedim. İllerde buraları bir kere daha gezilmeli ve görülmelidir. Çünkü aşağıda izah edilecek olan Paleolitik devre ait aletler bunun lüzumunu ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi stratigrafi gösteren Mağaracık köyü mağaraları dışında, bu bölgede bulunan aletler satıh buluntularıdır⁶. Satıh buluntuları olarak bilinen aletlerin çoğunun devirleri bizce bilinenlere benzemektedir. Şenköy böyle aletler veren bir sahadır. Fakat alt ve üst Paleolitiğin kısımlarını gösteren tipik aletler bulunduğu içinde hangi devir insanları buralarda dolaşmıştır bilinmektedir. Daha önceki araştırmalara göre Antakya çevresinde, benim bulunduğum Altın-özü'ndeki Acheuleen devre ait aletlerden başka Nurettin Can, Şen-

1 Bostancı, 1967, sa. 26-27 Şenköy araştırmalarına o zaman talebem olan Hikmet Gündüz'de iştirak etmiştir. Araştırmalarımız Pınar başı ile vadide bulunan küçük mağaralara inhisar etmekte idi. Bu mağaraların iskâna müsait olmadıkları görülmüştür. O sene daha fazla zamanımız olmadığı için diğer yüksek sekiler üzerinde araştırma yapmadık. 1969 yaz mevsimi araştırmaları D.T.C.Fakültesi namına yapılmıştır. Bu münasebetle Profesörler kuruluna teşekkür etmeği bir vazife biliyorum. Şenköy araştırmalarında yardımları dokunan Antakya Valisi ve Vali muavinine, Milli Eğitim Müdürlüğüne ayrıca Samandağ kaymakamlığına ve bilhassa Samandağ Ziraat müdürlüğünün yardımlarına çok teşekkür ederim.

2 Bostancı, 1967 Tablo VIII, Şekil 28.

3 Bostancı, 1967. Tablo VIII. Şekil 29,30. Sayfa. 26 ve 27.

4 Şenköy araştırmalarına Metin Özbek Paleoantropoloji Kürsüsü öğrencisi olarak katılmıştır. Araştırmalar esnasında çok faydalı olmuş ve bazı yeni aletlerin bulunmasına vesile olmuştur.

5 Bostancı, 1967. sa. 26, 27.

6 Şenyürek ve Bostancı, 1956. sa. 81-82; Şenyürek ve Bostancı 1958 sa. 145-167; Şenyürek, 1969. sa. 9-58; Şenyürek ve Bostancı, 1958. sa. 147-169; Bostancı, 1967. sa. 19-45 Bostancı, 1968. sa. 51-56; Erol, 1963. sa. 46-48.

yürek Antakya'da Acheuleen aletler buldular⁷. Aynı devrin aletlerine Şenköyde de tesadüf edilmesi eski buluntuları teyit etmektedir.

Şenköy civarında birtakım sekiler mevcuttur. Bunların üzerinde Paleolitik devirlere ait aletlerde bulunmaktadır. Pınarbaşı terrasında Levalloisien ve Acheuleen aletler bulundu bu terras muhtemelen Mindel-Riss arasında teşekkül etmiştir ve üzerinde bu devirlerin aletlerine tesadüf etmiş bulunuyor. Şimdilik bu tarihleme sadece Paleolitik aletlere dayanmaktadır ve henüz her hangi bir hayvan fosiline tesadüf edilmemiştir.

Orta Pleistosen olarak kabul ettiğim bu terraslardan daha eskisi Şenköy'ün üstünde Yayladağ-Antakya asfaltı üzerine düşer. Bu terras çok eski olmasından şüphe edilemez. Her hangi bir fosil kalıntısına tesadüf edemedik fakat Paleolitik aletlerin hemen hepsi bu sekilerden satha çıkmış olan Üst Acheuleen ve en eski Üst Paleolitik devre aittirler. Bu seki üzerinde çakmaktaşı boldur. Buralara Paleolitik devirlere ait insanlar uğramışlar ve buralarını atölye olarak kullanmışlardır. Burada bulunan çakmaktaşı bir bakıma Gaziantep'in Dülük köyü terraslarındaki çakmaktaşlarına benzemektedir⁸. Toprak kırmızıdır ve sileksler de bu renge yakın bir tondadırlar.

Şenköy Terras Buluntuları

Şenköy'ün yakınında ve Antakya-Yayladağ asfaltının sağ yanındaki terrastan toplanan aletler Acheuleen ve Alt Aurignacien ile Orta Aurignacien'e aittirler. Bu sekide bir çok aletler bulunmuş fakat yalnız tipik olanları muhafaza edilmiştir.

En eski Aurignacien devrine ait aletler tablo I de şekil 1 ve 9 ile gösterilmiştir. Bunlar arasında yalnız No. 5 Burun kazıyıcı alet, Orta Aurignacien'i temsil etmektedir. Çünkü Mağaracık'ta Kanal mağarasında Orta Aurignacien'de ve Mount Carmel'de Mugharet el-wad Mağaralarında Orta Aurignacien'de aynı tip aletler vardır⁹. Bu aletin kesiti üçgen olan kalın bir lâm üzerine yapılmıştır. Tipik bir Orta

7 Kendisinin şahsen verdiği bilgiye göre Nurettin Can Askerliğini Antakya da yaptığı sırada kazdığı bir çukurda Acheleen tip bir el baltası bulmuştu.

8 Bostancı, 1961. sa. 86-162. Dülük çevresinde sekiler üzerinde satha çıkmış olan aletler chelleen ve Achelleen devre aittirler. Tipolojileri itibaren Fransa'dakilerden farklı oldukları için ben bu kültürü birlikte mütelea ederek Dülükiyen demeye tercih ettim, Bostancı, 1961. Sa. 92 not 16.

9 Garrod, 1937 tablo XXV. No. 16. Kanal. mağarasına ait Alt Aurignacien de bulunan aletler detaylı olarak daha neşredilmemiş olduğu için burada literatür veremiyorum. Keza bak, Bostancı, 1968 sa. 19-53.

Aurignacien Burun (Nose scroper) kazıyıcısıdır. Aynı kazıyıcılara Suriyede Jabrut mağarasının Orta Aurignacien'inde da bulunmaktadır¹⁰. Tablo 1 de görülen kazıyıcılar Alt ve Orta Aurignacien tiptedirler. Tablo I de No. I ile gösterilen uç kazıyıcı tipik bir Orta Aurignacien aletidir. Kalın bir yonga üzerine yapılmış olan Uç kazıyıcı (End scraper) Jabrud ve Mugharet-el-wad mağaralarının Orta Aurignacien'inde mevcuttur¹¹. Yalnız enteresan olan tarafı bu Uç kazıyıcılarda alt yüzlerinde de işleme yani retuş görülür. Aynı karakter Kanal mağarası Aurignacien'inde müşahade edilmiştir. Şu halde bu satıh buluntuları ile bölgedeki stratigrafi gösteren buluntular arasında bir korrelasyon vardır, denilebilir. Aletlerin alt yüzlerinde görülen retuşlara hemen hemen bütün benim şimdiye kadar bulduğum Paleolitik kültürlerde mevcuttur fakat işleme tarzlarında devirlere göre daima farklar görülür¹². Tablo I şekil 2 de görülen alette bir Uç kazıyıcıdır, aynı zamanda yan yüzlerde de retuş mevcuttur. Bu örnek o kadar tipik bir alet değildir, fakat işçilik bilhassa yanlarda mükemmeldir ve alt yüzde de retuş müşahade edilir. Yine tablo I ve Şekil 3 nolu kazıyıcı konkav, konvex kazıyıcı için güzel bir örnektir. Diğer örnekler yan kazıyıcı ve kazıyıcı olarak muhakkak Acheuleen devre aittirler. (Tablo I Şekil 6) Tablo I de şekil 7,8 ve 9 yine aynı şekilde Üst Acheuleen devrin aletleridir. Bu tip örnekler filistinde Tabun mağarasında üst Acheuleen devirde mevcuttur¹³.

Şenköy civarında Aurignacien kültürünün bulunduğunu teyit eden piramit şeklindeki korlar, yani çekirdeklerdir. Tablo III ve IV de bunların en güzel örneklerini görüyoruz. Lâm kültürü Şenköy sekilerinde mevcuttur. Şenköy sekilerinde bulunan çekirdeklerde, iki uçta birer platform olduğu gibi bazılarında da yalnız bir tarafında düz bir saha bulunmaktadır. Tablo III şekil 1,2,3 tablo IV Şekil 4. iki platformlu örnek tablo IV ve şekil 3 de gösterilmiştir.

En önemli aletlerden biriside bir silex blok üzerine yapılmış olan dik kazıyıcıdır. Dik kazıyıcı Tablo IV şekil 1 de gösterilmiştir. Bu Dik kazıyıcı muhtemelen Acheuleen yaşadır. Aurignacien Dik

10 Rust, 1950. Tablo 83 No. 14 de görülen Burun kazıyıcı (Nose Seraper) da Orta Auringnacian'e aittir ve Şenköy burun kazıyıcısı ile benzerlik göstermektedir.

11 Orta Auringnacian için bak Jabrut mağarası için Rust, 1950. Tablo 85, şekil 3 ve Garrod 1937. Tablo XXV. Şekil 7. Kanal mağarasında Uç Kazıyıcılar boldur.

12 Samandağ Mağaracık mağaralarında tesbit edilen aletlerin alt yüzlerindeki işleme bir Achelleen tradisyonun devamı şeklinde müteela edilmelidir.

13 Garrod, 1937. Tablo XI Şekil 4 Benzerlikler sadece Morfolojik ve teknik yöndendir. Arada zaman farkı olabilir.

kazıyıcı'larından farklıdır. Şenköy sekilerinde bulunan Üst ve Alt Paleolitik oldukça tipiktirler. Meselâ bu arada tipik bürinlere de tesadüf edildi. Tablo II Şekil 1 de gösterilen tipik bir (Angle) Kenar bürünüdür. Bu bürünün aksi kenarı üzerinde güzel bir İç bükey kazıyıcı (scraper) yapılmıştır. Bu alet iki taraftan çizilerek tablo II şekil 1 ve 1 a ile gösterilmiştir.

Tablo II ve şekil 2,3,4,5 nolu yongalar muhakkak'ki orta taş devrine aittirler. Bunlarda Acheuleen teknik müşahade edilmemektedir. Bu sebeple orta taş devri Levalvaso Mousterien'e ait olduğunu düşünüyorum. Bu yongalar uç, Yan kazıyıcı örneklerdir. Vurma yüzlerinin işlenmemiş olduğu müşahade edilir.

Şenköy sekilerinde araştırma yaparken şimdiye kadar Anadolu'da bulamadığım bir alet ele geçmiştir. Bu alete Cleaver denmektedir. İki yüzlü yani Coup-de-poing tiptedir fakat kesici yüzü geniş ve iki taraftan koparılmış yongalarla keskindir. Bu alete Çopur'da denir. Tablo V ve şekil 1,1 a ile gösterilen alet bir Cleaver'dir. Kullanıldığına dair izler gayet belirlidir. Bu kısmı hiç işlenmeden terkedilmiş tirki buda tutma yeridir. Cleaver denilen bu aletler çakmak taşından yapılmıştır ve Acheuleen'da bunlar mevcut idi. Çünkü Anadolu'da Stratigrafi gösteren Orta ve Üst Paleolitik devirlerde tesadüf edilmemiştir. Cleaver'lar Güney Afrikada Stellenboch endüstrisinde mevcuttur¹⁴. Benim bulduğum daha ziyade Balout'un Kuzey Afrikada bulunan Cleaver'a daha fazla yakınlık göstermektedir¹⁵. Bu alet kuzey Afrika'da Lockarâr endüstrisi ile birlikte bulunmuştur.¹⁶ Tablo V. şekil 2 ve 2 a da görülen disk şeklinde yonga çıkarılmış çekirdek her halde Orta taş devrine aittir. Şu halde daha evvelde gösterildiği gibi muhakkak Şenköy civarında prehistorik insanlar alet yapmak için uğramışlardır¹⁷. Yerleşik bir saha henüz tesbit edilememiştir. Sekiler muhtemelen birer atelye sahalarıdır.

Şenköy sekisi üzerinde bulunan ve el baltasına benzeyen bir alet bulunmuştur. El baltası olarak tipik değildir. Önce Acheuleen yongaları çıkarılması için kullanılmış ve daha sonrada el baltası olarak kullanılmıştır. (Tablo VI Şekil 1 ve 1 a)

Şenköy Pleistosen sekileri üzerinde bulunan aletler, şimdi tarla olarak kullanılan yerlerde çiftçiler toprağı aktarıırken meydana çıkarılmaktadırlar.

14 Alimen, 1957. sa. 287. No. 3,4.

15 Balout, 1955. sa. 252 Tablo XLII.

16 Balout, 1955. sa. 252 Tablo XLII sa. 250.

17 Bostancı, 1957. sa. 26, 27 Tablo VIII.

Şenköy başka Kışlak köyü çevresinde enteresan bir Paleolitik sahadır.

Bu bölgede de çakmaktaşı boldur ve bazı aletler ele geçirdim. Bunlardan dördü tablo VII de gösterilmiştir. Bu tabloda No. 1 ile gösterilen iki taraflı Polihidrik bürün bir kahverenkli sileks bloku üzerine yapılmıştır. Aletin orta kısmı İç bükey kazıyıcı olarak kullanılmış ve aynı zamanda tipik bir bürün örneğidir. Tablo VII şekil 3,4 ile gösterilen diğer bir bürün örneğinde yine Üst Paleolitik karakterdedir. Bu bürün güzel bir Kenar bürünüdür. (Angle burin) Kışlak köyünün sonunda bulunan tipik aletlerden biriside bir Yuvarlak kazıyıcıdır. Yuvarlak kazıyıcı'da Aurignacien retuşu müşahade edilmektedir. Bütün bu buluntular Kışlak köyü çevresinde etraflıca araştırmalar yapılması lüzumunu ortaya koymaktadır. Satih buluntularını teyit edecek bir kaya sığınağı veya bir mağara buluncaya kadar bu buluntular hakkında fazla bir şey söylemememi tercih ediyorum.

Çevrede Sungurlu köyüde, araştırılan diğer bir yerdir. Burada köye yakın olan Asar mağarası görüldü ve fakat içi kaya olduğu için burada her hangi bir devre ait malzeme bulunamamıştır.

Asar mağarası önünde bir Yan kazıyıcı yonga bulundu. Bunun dışında başka bir ize rastlanamamıştır. Mağara daha geç devirlerde kullanılmıştır. Köylülere göre mağara ağzında örülen duvarın ne zaman yapıldığı bilinmiyor. Duvar inşa tarzından da anlaşılıyorki klâsik devirlerden de daha sonraki bir devirde yapılmıştır ve burası koyun ve keçileri barındıran bir yer olarak kullanılmıştır. Sungurlu köyüne yakın olan bu mağaranın önündeki seki üzerinde fosilleşmiş bir geyik Astragalus'u da bulundu. Buralara prehistorik insanın avcılık maksadı ile geldiği ve mağaradan da istifade ettiği düşünülebilir.

Son olarak Şenköy sekilerinde Proto Neolitik izlerine tesadüf ettiğimizi kaydetmek yerinde olur.

Bulunan alet Joubert ve Vaufrey'in kuzey Afrikada Ténéré'de buldukları Neolitik aletlerden "Hachette" dediği tiplere çok benzemektedir¹⁸. Bu örneklerin ilerde Hatay bölgesinde daha da artacağını tahmin ediyorum. Elimizdeki örnek yarım bir parçadır, tam kırılmamış örneklerini bulamadık. İlerde bu konu üzerine de ayrıca eğilmek lâzımdır. (Tablo VIII. şekil 1 ve 1 a).

18 Joubert ve Vaufrey, 1946. sa. 21 Şekil, 2.

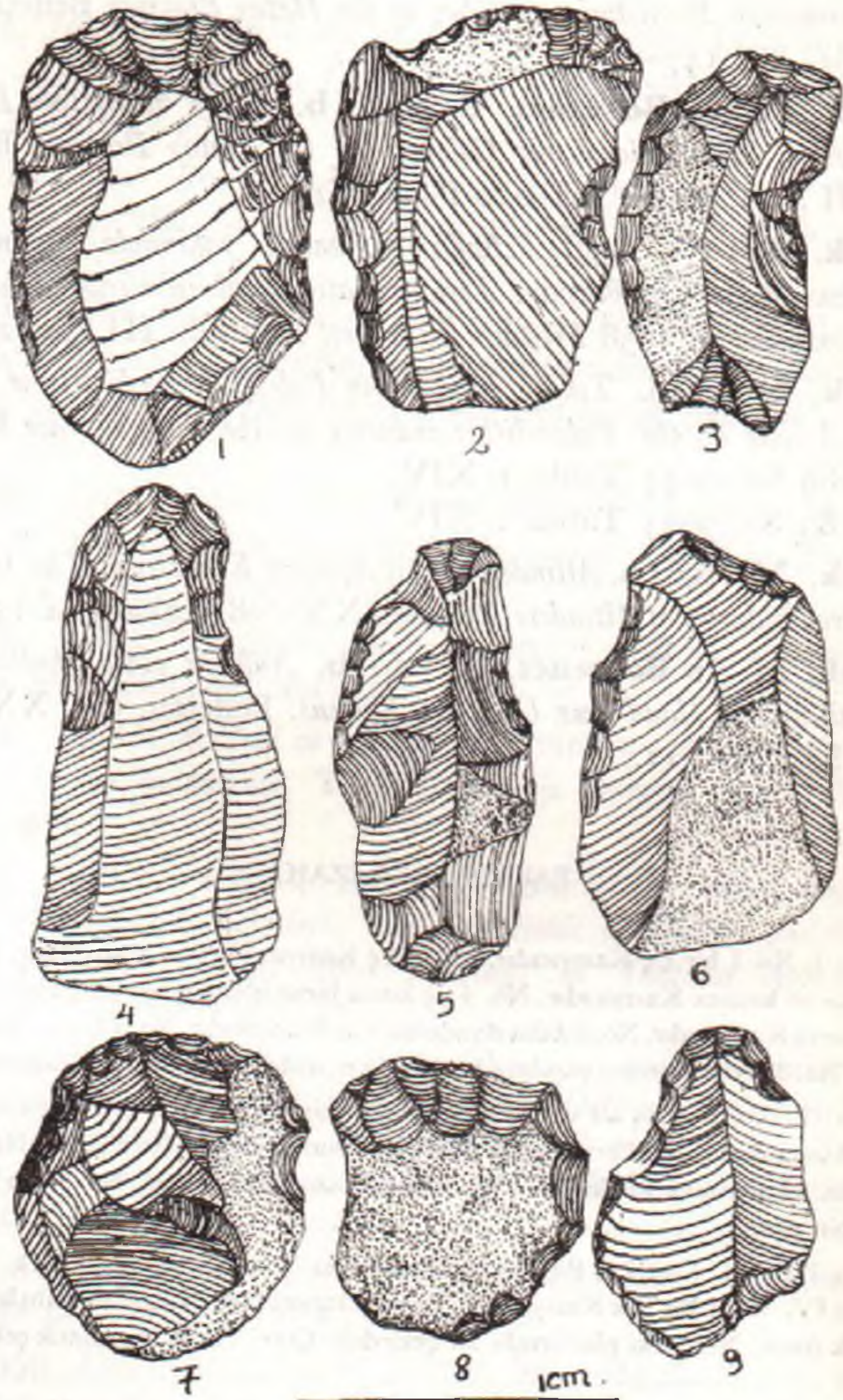
Bibliyografya

- Alimen, H.** 1957. *The Prehistory of Africa*. sa. 1-429 London.
- Balout, L.** 1955. *Prehistorie de L'Afrique du Nord*. ESSAI de Chorono-
logie. Paris Sa. 1-536.
- Bostancı, E.** 1959. *Researches on the Mediterranean coast of Anotolia
A New Palaeolithic Site at Beldibi Near Antalya Anatolia Val. IV.*
sayfa. 129- 178.
- Bostancı, E.** 1961. *Güney Doğu Anadolu araştırmaları Dülük ve Kartal'ın
Chellean ve Acheuleen endüstrileri. Researches in sauth-East Anatolia The
Chellean and Achenlean Industry of Dülük and kartal. Anatolia. vol. VI*
Sa. 87-162.
- Bostancı, E.** 1962. *A New Upper Palaeolithic and Mesolithic Facies at
Belbaşı Rock shelter on the Mediterranean coast of Anatolia. Belleten,*
val. XXVI. No. 102 sayfa. 233-292.
- Bostancı, E.** 1968 a. *Mağaracık çevresinde yapılan 1966 yaz mevsimi ka-
zıları ve yeni buluntular. Anthropoloji. Vol. 3 Sa. 19-45.*
- Bostancı, E.** 1968 b. *Beldibi ve Mağaracık'ta yapılan 1967 yaz mevsimi
kazıları ve yeni buluntular. Türk Arkeoloji Dergisi Sayı XVI-II*
sa. 51-56.
- Bostancı, E.** 1968 c. *Beldibi, Belbaşı Mezolitiği ve diğer mezolitik
buluntularla olan münasebetleri. The Mesolithic of Beldibi and Belbaşı
and the Relation with the ather Findings in Anatolia. Antropoloji.*
Vol. 3. sayı 3. sayfa 55-147.
- Erol, O.** 1963. *Asi nehri deltasının jeomorfolojisi ve dördüncü zaman deniz
akarsu sekileri. Die Geomorphologie des Orantes-Deltas und der Anschliess-
enden Pleistozeinen stron-und Flussterrassen (Provinz Hatay, Turkey)*
Sa. 1-110. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
yayınları Sayı. 148. sa. 1-110.
- Garrod, D.A.E.** 1937. *The Stone Age of Mount Carmel excavations at
the Wady El-Mughara. vol I. Sa. 1-133.*
- Rust, A.** 1950. *Die Hohlenfund von Jabrud. Sa. 1-149.*
- Şenyürek, M. ve Bostancı, E.** 1956 a *Samandağında Eski Taş çağına
ait bir iskan yeri Zafer, 4. III. P. Ankara.*
- Şenyürek, M. ve Bostancı, E.** 1956 b. *The excavation of a cave near
the Village of Mağaracık in the Vilâyet of Hatay. Preliminary notice,*
Anatolia, Revue Annuelle d'-Archeologie, 1,81-83 Ankara.

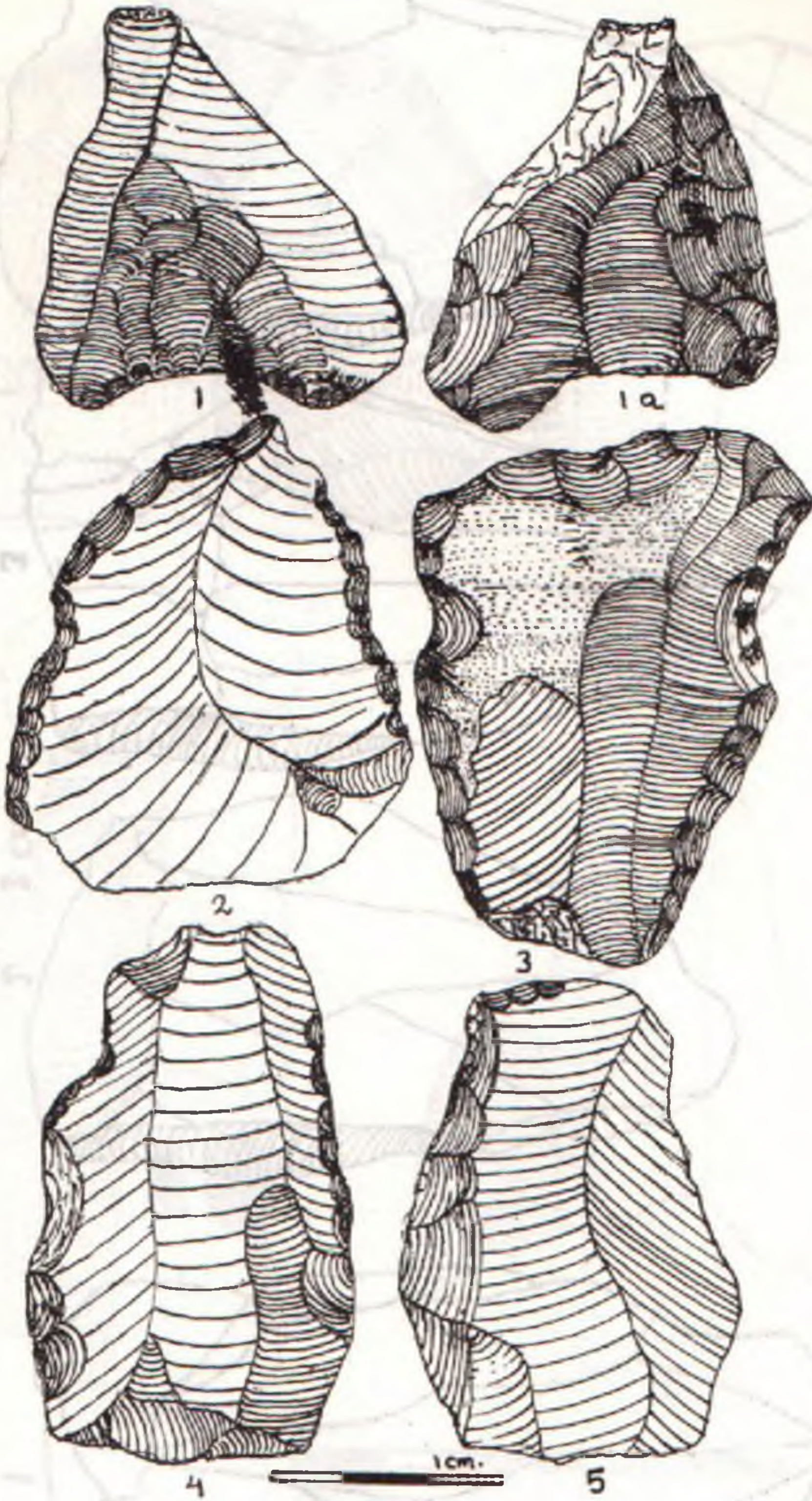
- Şenyürek, M. ve Bostancı, E.** 1958 a. *Hatay vilâyetinde prehistorya araştırmaları. Prehistoric reseaches in the Hatay Province* Belleten. XXII. Sa. 86. 147-169.
- Şenyürek, M. ve Bostancı, E.** 1958 b. *Hatay vilâyetinin Paleolitik kültürleri. The Palaeolithic Cultures of the Hatay Province* Belleten, XXII Sayı. 86 Sa. 171-210 Plate 1-24.
- Şenyürek, M.** 1958. 1958 Yılında Samandağ yakınında bir mağarada yapılan sondaj. Ön Rapor. *Test excavation made in a cave in the vicinity of Samandağ in 1958 Preliminary report.* Anatolia III. Sa. 23.
- Şenyürek, M.** 1959. *Tıkalı Mağaranın Paleolitik Endüstrisine dair bir not. A note on the Palaeolithic industry on the Plugged cave* Belleten, No. 89 Sa. 9-44 Tablo 1-XIV.
- No. 89 Sa. 9-44 Tablo 1-XIV.
- Şenyürek, M.** 1961 a. *Altınderenin üst Aşolleen Endüstrisi. The Upper Acheullean Industry of Altındere.* Belleten XXV 98. Ankara Sa. 149-168
- Şenyürek, M. ve Bostancı, E.** 1961 b. *Nükleüs olarak kullanılan bir el baltası. A Hand-Axe Used As Nucleus.* Belleten, cilt XXV Sayı 98. Sa. 307-311.

TABLOLARIN İZAHI

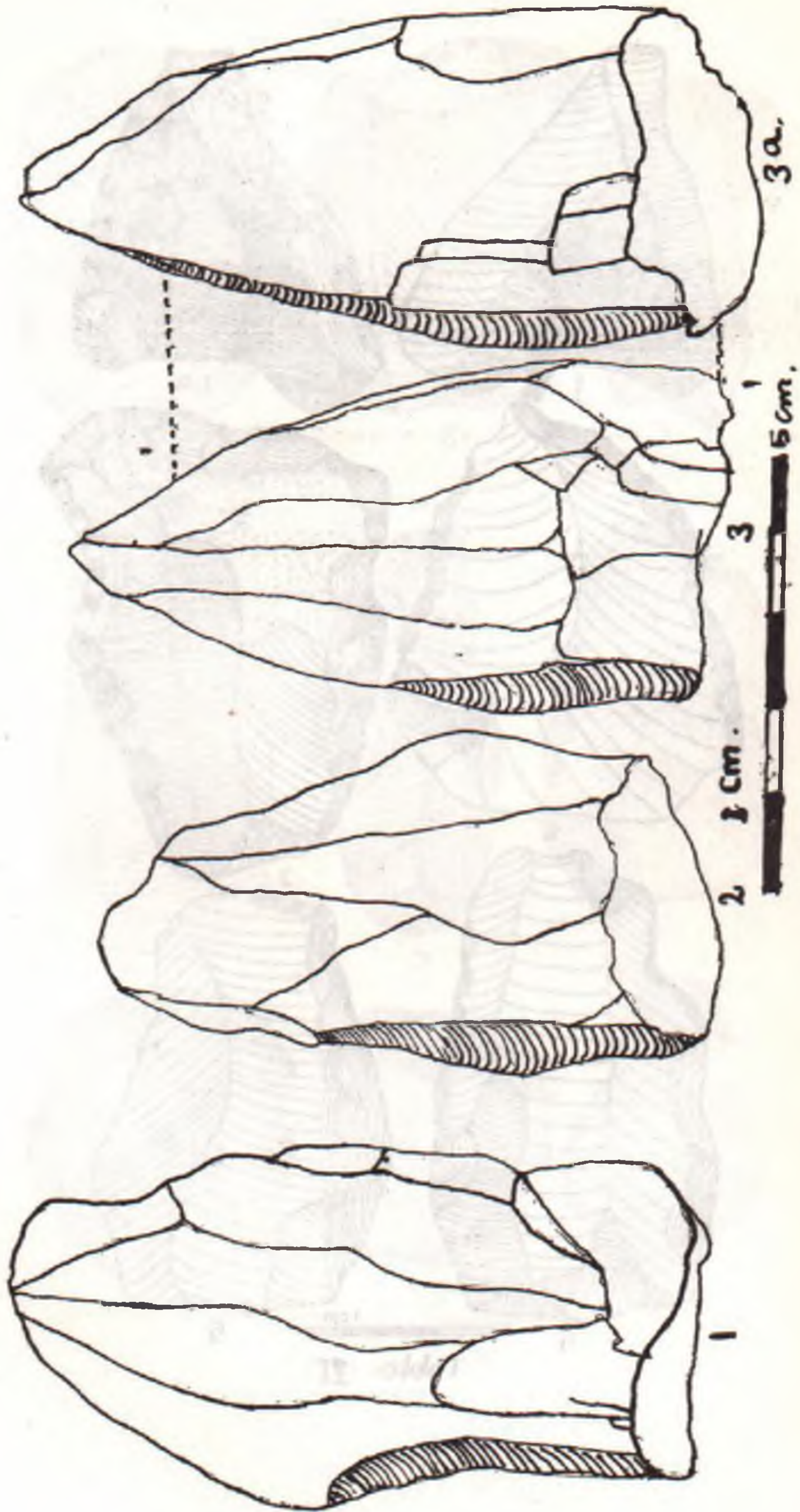
- 1 - Tablo I. No. 1 bir Uç Kazıyıcıdır. No. 2 Uç Kazıyıcı ve Yan Kazıyıcıdır. No. 3 konkav ve konvex Kazıyıcıdır. No. 4 uç kısmı biraz işlenmiş bir yongadır. No. 5 bir Burun Kazıyıcıdır. No. 6 daha ziyade bir Yan Kazıyıcıdır. No. 7 bir Uç Kazıyıcıdır. No. 8 yonga üzerine yapılmış bir Uç Kazıyıcıdır. No. 9 bir Uç Kazıyıcıdır...
- 2 - Tablo II. No. 1 ve la alt ve üst yüzden çizilmiş bir Kenar (Angle) bürünü ve aynı zamanda bir İç Bükey Kazıyıcıdır. No. 2 vurma yüzü sade ve yanda bir yonga, No. 3 kazıyıcı ve yan kazıyıcı. No. 4 Yan Kazıyıcı bir yonga, No. 5 yan Kazıyıcı bir yonga
- 3 - Tablo III. No. 1 ve 2,3 Pirizmatik çekirdekler (Cares)
- 4 - Tablo IV. No. 1 Bir Dik Kazıyıcıdır (Steep Scraper) No. 2 İki platformlu bir Çekirdek (core) No. 3 İki platformlu bir çekirdek (Core) No. 4 Pirizmatik çekirdek (core)
- 5 - Tablo V. No. 1 ve la bir Cleaver, Copur'un iki taraftan görünüşü. No. 2 ve 2 a bir Tartoise core iki yüzden görünüşü.
- 6 - Tablo VI. No. 1 ve la, lb İyi işlenmemiş bir El Baltası
- 7 - Tablo VII. No. 1 ve 2 Polihidrik bürün iki taraftan görünüşü. No. 3 ve 4 bir lâm üzerine yapılmış Kenar Bürünü (Angle Burin) iki taraftan görünüşü, No. 5 Yuvarlak Kazıyıcı (Raund Scraper) No. 6 Yan Kazıyıcı (Side Seraper)

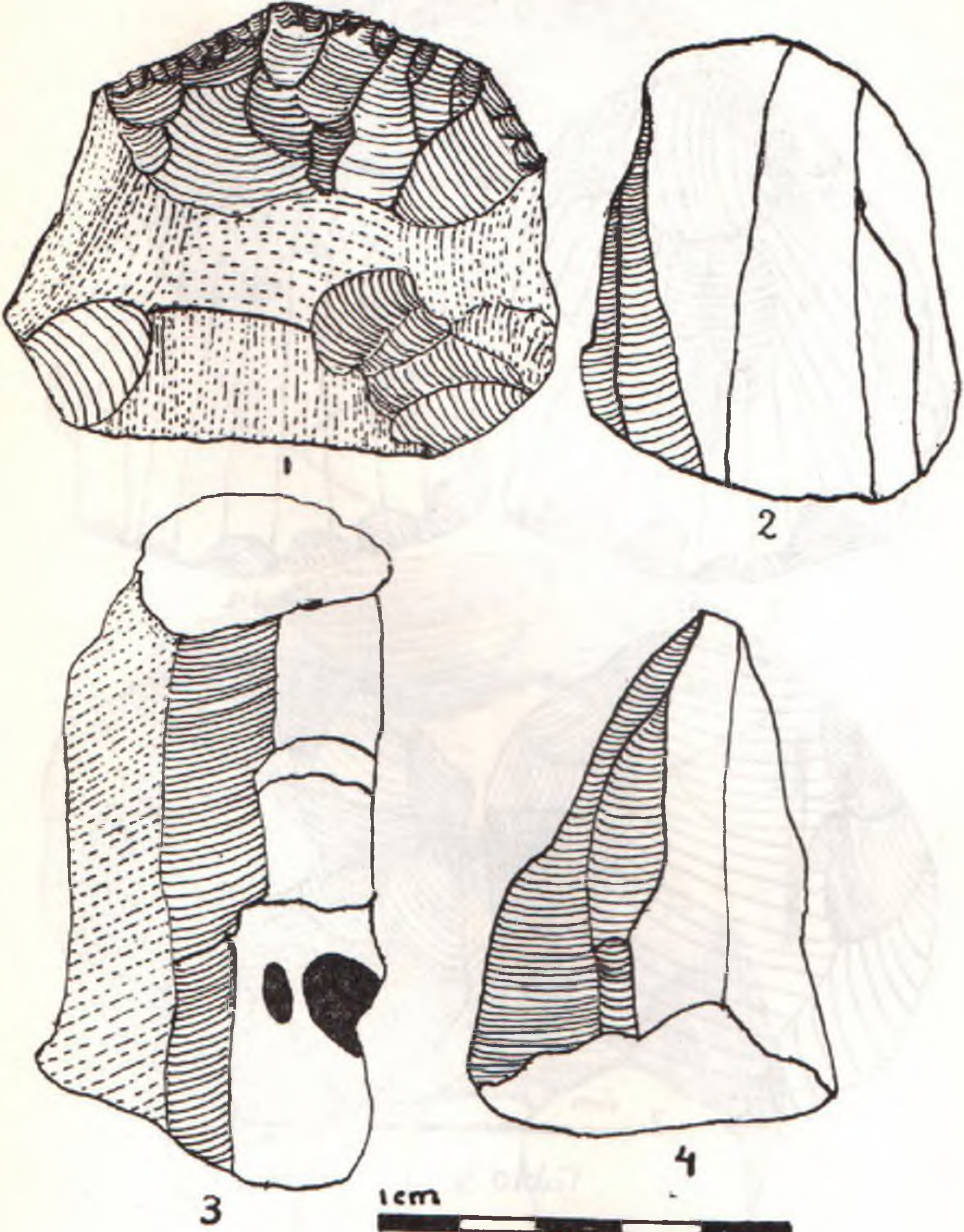
Tablo I

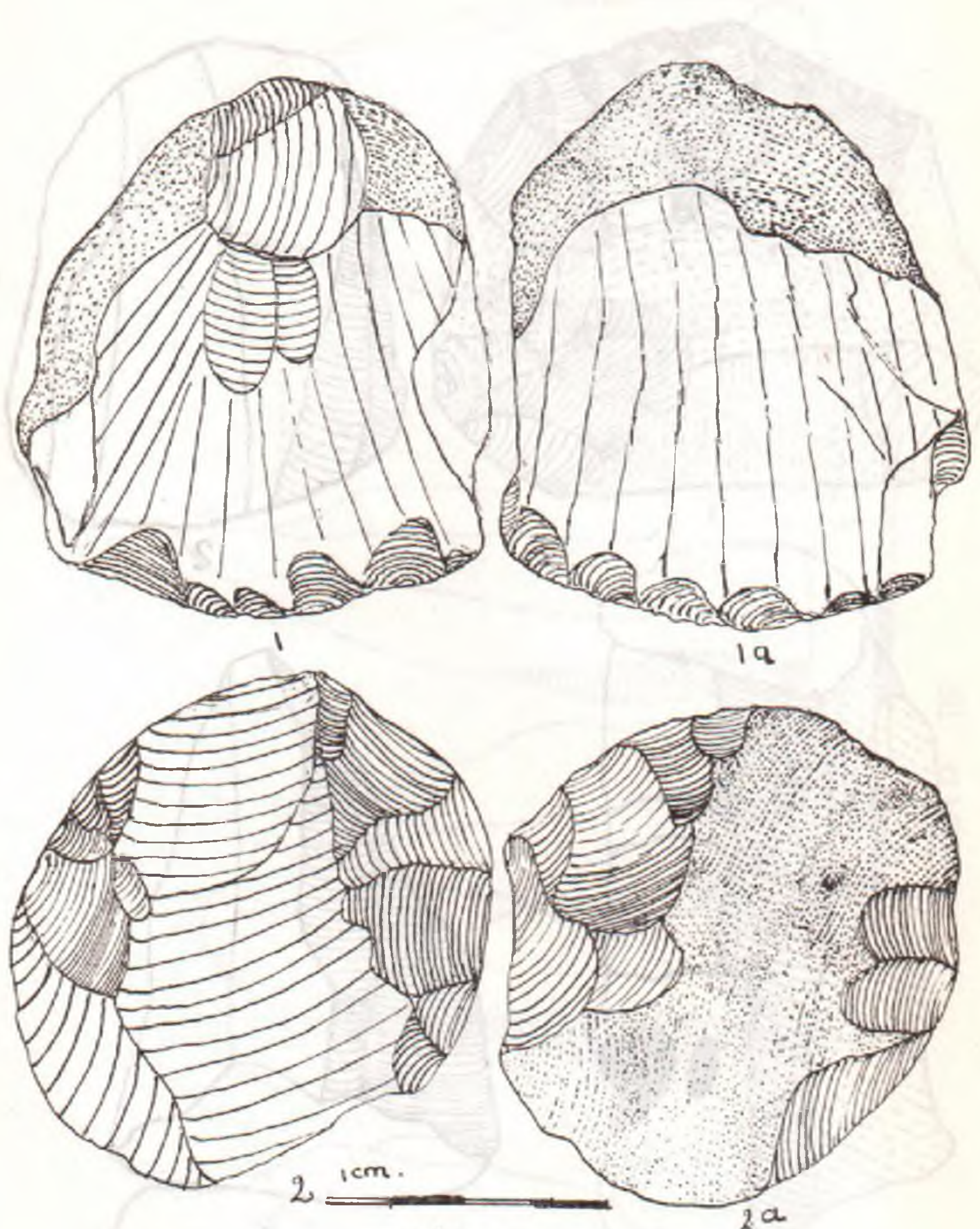
Tablo II

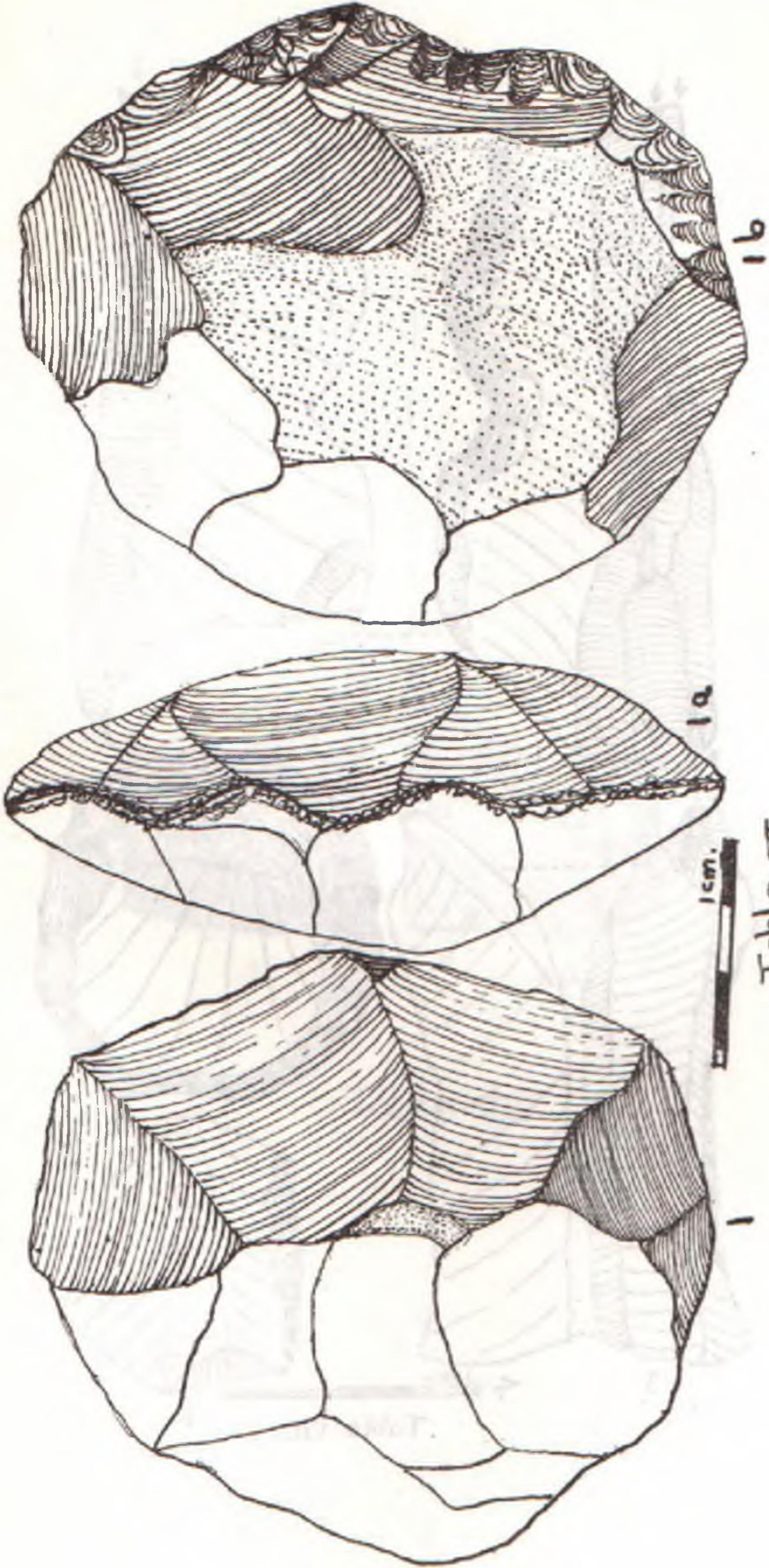
Tablo III

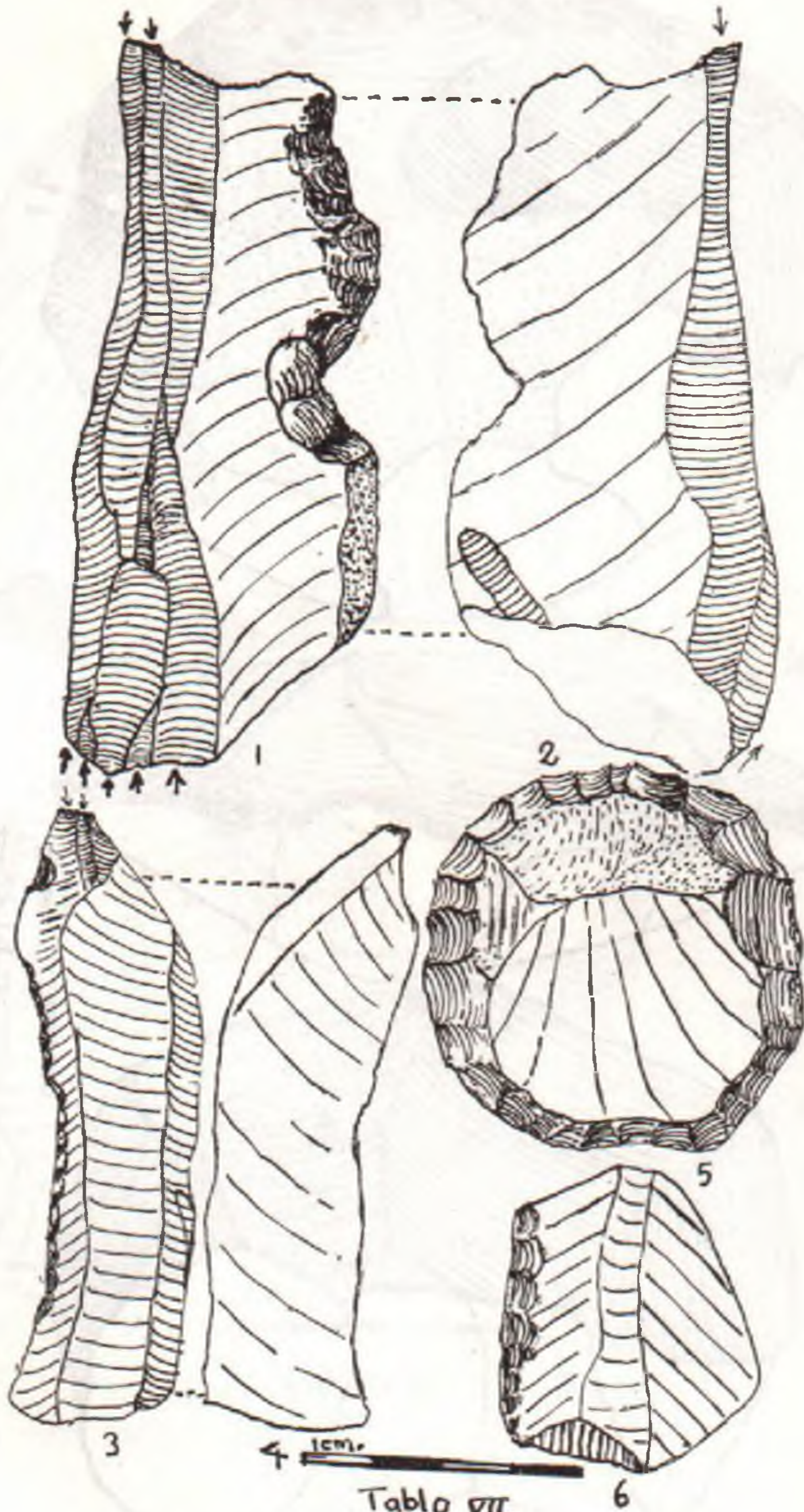

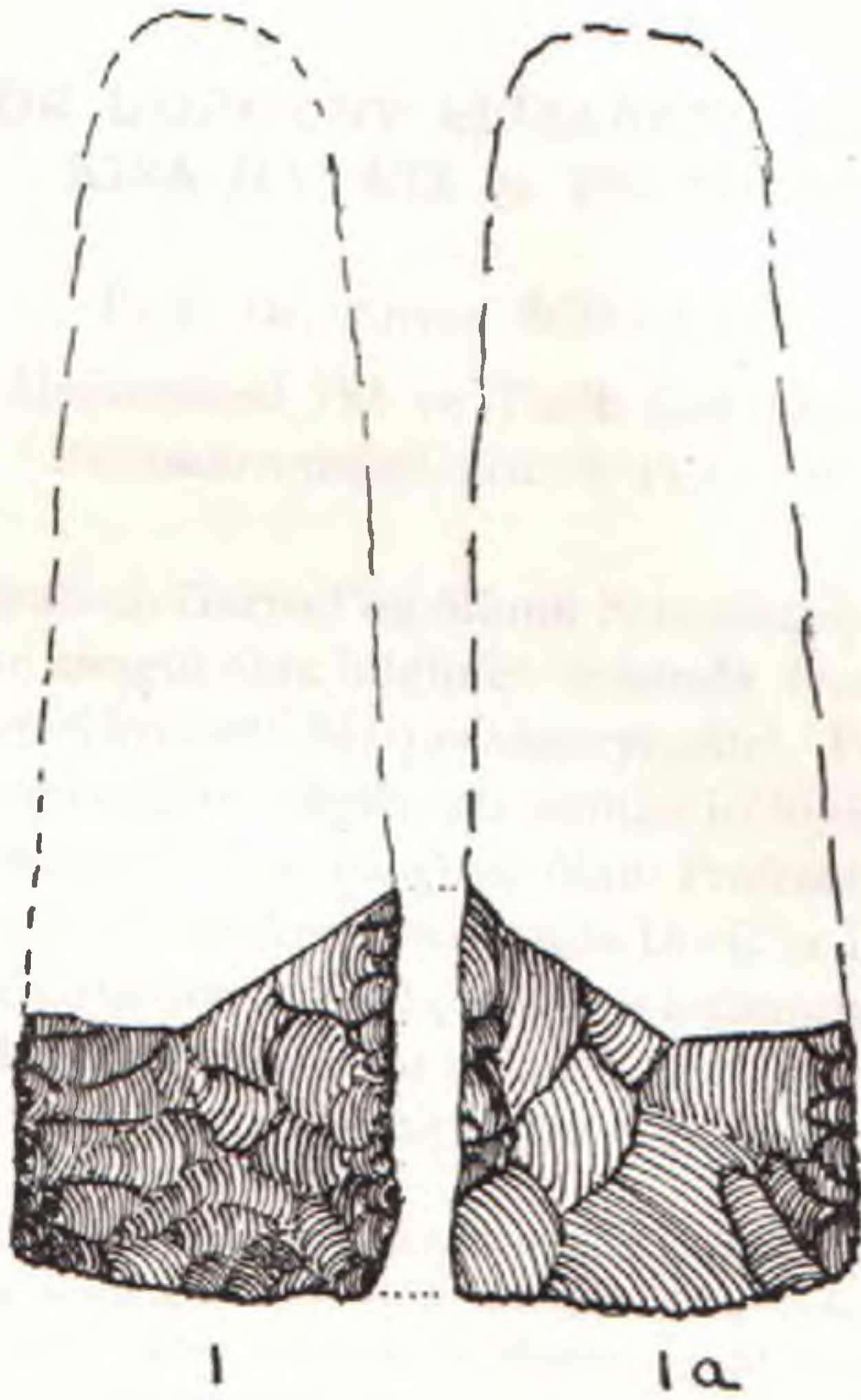
Tablo IV

Tablo V

Tablo VIII